

Özel Eğitim Gündemi

Bu Sayıda

"Konuk Yazar" Doç. Dr. Mahmut ÇİTİL "Sınırların Ötesini Düşünmek"

"Röportaj" Doç. Dr. M.Bahadır AYAS "-Tanılama ve Özel Yetenekliler Eğitimi"

Düzenlenen Etkinlikler

Haberler

Özel Yetenekte Güncel Eğilimler

Araştırma Köşesi

ZEKA VE ÖĞRENCİLİK HAYATI

Sabahın köründe alarmla uyanmak, kahveyi yetiştirmek, çantayı kontrol etmek, derse uygun kıyafet seçmek... Öğrenci hayatının kaotik ama eğlenceli ritminde zekâ her an devrede! Zeka, sadece sınav geçmek değil; günün sonunda kahveni, moralini ve planlarını kurtarabilme sanatıdır.

Bir düşünün: sabah alarmı çaldı, "5 dakika daha" diyerek ertelediniz. O an beyninizin içindeki o küçük ses "Bugün de derse geç kalacaksın!" diye bağırıyor ama siz hâlâ battaniyeyle savaşıyorsunuz.

İşte o karmaşanın içinde bile zekâ çalışıyor: durumu analiz ediyor, risk hesaplıyor ve (çoğu zaman yanlış da olsa) bir karar veriyor

devamı s.2

ZEKA VE ÖĞRENCİLİK HAYATI

🧠 Zeka Nedir?

Zeka, beynin çok yönlü bir araç kutusudur. Matematikten müziğe, sosyallikten duygusal farkındalığa kadar birçok alanı kapsar. Her gün zekamızı test ederiz: sınav çözmek, grup ödevleri, zamanı yönetmek ve stresle başa çıkmak gibi durumlarda.

📌 Zeka Türleri Kampüs Hayatında

- Akademik zeka: Sınavdan önce notları hızlıca toparlamak.
- Sosyal zeka: Grup ödevlerinde fikirleri uzlaştırmak.
- Duygusal zeka: Arkadaşının moralini fark edip destek olmak.
- Yaratıcı zeka: Sunumlarda eğlenceli ve etkileyici fikirler üretmek.
- Pratik zeka: Kantinde sırayı atlamadan en hızlı şekilde tost almayı başarmaktır.

(Not: Grup ödevinde hiçbir şey yapmadan “harika fikir seninmiş gibi” alkış almak sosyal zeka değildir :))

🚀 Kampüste Zekayı Kullandığın 5 An

1. Sınavdan 1 saat önce konuları hızlı özetlemek.
2. Grup ödevinde herkesin görevini dengeli dağıtmak.
3. Kahve almak için sıradaki en hızlı yolu bulmak.
4. Arkadaşını motive etmek için yaratıcı bir plan yapmak.
5. Zaman yönetimi ile ders, uyku ve sosyalleşmeyi dengelemek.

Mini Test: Sen Hangi Zeka Tipine Yakınsın?

1. Grup ödevinde sen genellikle:

- a) Fikir üretirsin
- b) Plan yaparsın
- c) Motivasyon sağlar

2. Zor bir problemi çözmekte en çok hangi yeteneğini kullanırsın?

- a) Mantık
- b) Yaratıcılık
- c) Sosyal iletişim

3. Yeni bir ders konusu öğrenirken en çok neye odaklanırsın?

- a) Bilgi ve detayları hızlı kavramaya
- b) Farklı ve yaratıcı bağlantılar kurmaya
- c) Sınıf arkadaşlarıyla tartışıp fikir alışverişi yapmaya

4. Arkadaş grubunda sorun çıktığında sen genellikle:

- a) Sorunu analiz edip çözüm önerirsin
- b) Farklı fikirler üreterek alternatif çözümler sunarsın
- c) İnsanları motive eder ve grubu sakinleştirirsin

Sonuç:

- Daha fazla a → Akademik zeka
- Daha fazla b → Yaratıcı zeka
- Daha fazla c → Sosyal / duygusal zeka

Sonuç: Zeka Senin Süper Gücün

Zeka, sadece IQ testi sonucu değildir.

Kahveyle ayakta durabilmek, zamanı iyi yönetmek, arkadaş ilişkilerini dengede tutmak...

Bunların hepsi zekanın günlük yaşamdaki yansımalarıdır. Fark et, geliştir ve hayatını daha akıllıca yaşa!

“Zeki olmak bazen doğru cevabı bulmak değil, doğru soruyu sormaktır.” — Üniversite kantininde, ikinci kahvesini içen bir öğrenci 🍵

Özel Eğitim ve Üstün Yeteneğin Toplumsal Yüzü: Sınırların Ötesini Düşünme

Doç. Dr. Mahmut Çitil
Gazi Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü,
Üstün Zekalılar Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanı

Eğitim alanında geleceğin profesyonelleri olarak, kariyerinizin sınırlarını genişletecek ve mesleğinize derinlik katacak iki temel alana odaklanmak istiyorum: Özel Eğitimin Çeşitliliği ve Eğitimin Sosyal Temelleri. Unutmamalıyız ki gördüğümüz her özel eğitim ihtiyacı, sadece bireyin bilişsel, fiziksel ya da duygusal bir farklılığı değil, aynı zamanda sosyal politika, hukuk ve toplumsal algı ile örülmüş karmaşık bir sosyolojik olgudur. Bu nedenle, sınıfın kapısından bakarken, toplumsal yapıları ve politikaları da analiz etmeyi öğrenmeli, eleştirel bir eğitimci kimliğini benimsemeliyiz.

I. Üstün Yetenekliler Eğitimi: Potansiyeli Keşfetmek, Gelişimsel Riskleri Yönetmek

Özel eğitimin en kritik alt dallarından biri olan Üstün Yetenekliler Eğitimi, yüksek bilişsel kapasiteye sahip bireylerin yanı sıra, sanattan liderliğe, yaratıcılıktan performansa kadar geniş bir yelpazede olağanüstü potansiyel sergileyen öğrencileri kapsamaktadır. Benim bu alandaki araştırmalarım, bu öğrencilerin çift istisnalık (Twice Exceptionality) gibi karmaşık durumlarını ve karşılanmamış eğitsel ihtiyaçlarının yarattığı riskleri yönetme zorunluluğuna odaklanmaktadır.

A. Eğitim Politikalarının Yapısal Etkisi ve Program Değerlendirme

Ülkelerin, üstün yetenekli öğrencilere yönelik geliştirdiği eğitim politikaları, bu öğrencilerin potansiyellerini ne ölçüde gerçekleştirebileceklerini doğrudan belirler. Milli Eğitim Dergisi gibi bilimsel platformlarda yayımlanan çalışmalarımız, mevcut politikaların yalnızca kuramsal yeterliliğini değil, aynı zamanda uygulama bağlamındaki etkinliğini sorgulamaktadır.

Özellikle BİLSEM (Bilim ve Sanat Merkezi) gibi kurumlarda sunulan programların işlevselliği, içerik zenginleştirme, hızlandırma, gruplama ve mentorluk gibi modellerin öğrencinin bireysel ihtiyaçlarına ne kadar cevap verdiği sürekli olarak sistemli bir değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Bir eğitimci olarak göreviniz, uygulanan programların etkililik, verimlilik ve eşitlik ilkelerine uygunluğunu denetleyen bir paydaş olmaktır.

Üstün yetenekli öğrencilerin duygusal aşırı duyarlılıkları ve mükemmeliyetçilik eğilimleri, kendilerine uygun olmayan eğitim ortamlarında sıklıkla okula yabancılaşma sorunları yaşamalarına ve içselleştirilmiş/dışsallaştırılmış problem davranışlar sergilemelerine yol açabilir.

Doktora çalışmamda temelini attığım ve devam eden araştırmalarım ile pekiştirdiğim üzere, bu tür sorunları önlemede en etkili yöntem, Olumlu Davranışsal Destek (ODD) Temelli Sınıf Yönetimi Uygulamalarıdır. Bu yaklaşım, davranış sorunlarını ortaya çıktıktan sonra yönetmek yerine, proaktif bir şekilde öğrenme ortamını öğrencinin ihtiyaçlarına göre düzenleyerek önlemeyi hedefler. Öğretmenler olarak, öğrencilerin mizah tarzlarından, akran zorbalığı statülerine ve okula bağlanma düzeylerine kadar tüm sosyal dinamikleri analiz ederek, bilişsel zenginleştirmenin yanı sıra sosyal-duygusal gelişimlerini de destekleyen bireyselleştirilmiş önleyici stratejiler geliştirmelisiniz.

II. Eğitimin Sosyal ve Hukuki Temelleri: Özel Eğitimin Toplumsal Sorumluluğu

Eğitim Bilimleri Fakültesi öğrencileri için, özel eğitim alanına sosyolojik ve hukuki bir perspektiften bakmak elzemdir. Zira özel eğitim, en çok sosyal politika ve hukuksal haklar ile kesişen alandır.

Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi gibi yayınlarda ele aldığımız temel konulardan biri, Engelli Sosyolojisi perspektifinden, engelli çocuğu olan ailelerin toplumsal yapısı ve ilişkileridir. Bu ailelerin karşılaştığı eğitsel, ekonomik ve sosyal dışlanma sorunları, yalnızca bireysel psikolojik destekle değil, ancak güçlü bir sosyal politika ve kamusal bilinçle aşılabılır.

Bir eğitimci olarak sorumluluğunuz:

1. Hukuki Rehberlik: Ailelere engelli hakları ve engelliler hukuku konusunda doğru ve güncel bilgi aktarmak.
2. Hak Savunuculuğu (Parental Advocacy): Engelli çocuğu olan ailelere yönelik bilgilendirici eğitim programları uygulayarak, onların hak savunuculuğu (Parental Advocacy) mekanizmasını güçlendirmek ve bireyi merkeze alan yasal düzenlemelerden faydalanmalarını sağlamaktır. Engelli bireyin toplumsal entegrasyonu, ailesinin hukuki ve sosyal donanımıyla başlar.

Disiplinlerarası Yeterlilik

Özel eğitim alanı, sizden disiplinlerarası okur-yazarlığı ve sürekli mesleki gelişimi talep eder. Sınıfınızdaki her öğrenciyi bir birey olarak ele alırken, onun arkasındaki toplumsal, yasal ve politik yapıyı da analiz etme becerisini kazanın.

- Yetkinlik Alanları: Yaratıcılıktan yardımcı teknolojilere, aile eğitimi ve yasal mevzuata (BEP ve yasal süreçler) kadar tüm dinamiklere hâkim olun. Öğretmenlerin görev, sorumluluk ve mesleki etik sınırları, sizin bilimsel ve etik temellerinizle belirlenir.

Etik Sorumluluk: Bilimsel bilgiye dayalı karar verme, etik sorumluluğun temelidir. Türkiye'de Özel Eğitim: Tarihsel, Politik ve Yasal Gelişmeler gibi kaynakları inceleyerek, eğitim hizmetlerinin tarihsel gelişimini ve yasal dayanaklarını anlamalı, mesleki kararlarınızı bilimsel kanıtlara dayandırmalısınız.

Sizler, bilimin rehberliğinde sadece bilgi aktaran değil, toplumu dönüştüren, her potansiyeli onurlandıran ve hak temelli bir eğitim anlayışını savunan güçlü profesyoneller olacaksınız. Bu sorumluluk bilinciyle çalışmaya devam edin. Başarılar dilerim!

Doç. Dr. Mahmut Çitil
Gazi Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü,

KONU: ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİNDE TANILAMA, YARATICILIK VE GELECEĞİN PERSPEKTİFİ

1- Sizi bu alana yönlendiren motivasyon neydi?

Açıkçası benim hikâyem biraz tesadüflerle başladı. Aslında fizik alanında yüksek lisansa başlamıştım. Fakat 2007 yılında üstün zekâlılar eğitimiyle tanışmam hayatımın yönünü değiştirdi. O dönemde Türkiye’de bu alanda yalnızca birkaç lisansüstü program vardı. Uğur Sak hocayla tanışmam, bu alana ilgimi derinleştirdi. Eğitimde farklılaştırma, program tasarımı ve tanılama süreçlerinin ne kadar önemli olduğunu o zaman fark ettim. Bu alanda 18 yıldır çalışıyorum ve şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Üstün yeteneklilerin eğitimi Türkiye’de hâlâ genç ama gelişmeye açık bir alan. Bu alanda çalışmak sabır, merak, üretkenlik ve sahaya duyulan bir inanç gerektiriyor.

2-Üstün zekâ, üstün yetenek ve özel yetenek kavramları arasında fark var mı?

Evet, bu kavramlar sık sık karıştırılıyor. Aslında aynı çocuk grubundan söz ediyoruz ama vurgu noktaları farklı. “Üstün zekâ” daha çok bilişsel potansiyele, yani genel zekâ düzeyine işaret eder. “Üstün yetenek” belirli bir alandaki olağanüstü performansı –örneğin müzik, matematik veya sanat– tanımlar. “Özel yetenek” kavramı ise bunların tümünü kapsayan daha geniş, daha çağdaş bir kavram. Milli Eğitim Bakanlığı’nın son yıllarda “özel yetenek” terimini kullanması da bu yüzden. Bu kavram hem daha kapsayıcı hem de elitist algılardan uzak. Ben de bu nedenle “özel yetenekli çocuk” ifadesini tercih ediyorum.

DOÇ.DR. M.BAHADIR AYAS
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
ÖZEL YETENEKLİLER EĞİTİMİ A.B.D

3- Tanılama sürecinde ASİS Zekâ Testi'nin yeri nedir?

ASİS, Anadolu Üniversitesi'nde geliştirdiğimiz ve Türkiye'nin ilk yerli zekâ testi olma özelliğini taşıyan bir ölçme aracıdır. Türkiye'de bugüne kadar kullanılan WISC ya da Stanford-Binet gibi testler kültürel açıdan birebir uyumlu değildi. ASİS'in farkı, tamamen Türk kültürü içinde geliştirilmiş olmasıdır. Sorular, çocukların kültürel yaşantılarına uygun olarak hazırlanmıştır. Örneğin "İstanbul'u kim fethetti?" gibi bir soruyu Türk öğrenciler kolaylıkla bilir ama aynı soru Amerika'daki bir çocuk için farklı bir anlam taşır. ASİS yalnızca zekâyı ölçmekle kalmaz; özel öğrenme güçlüğü, yaratıcılık ve zihinsel yetersizlik gibi alt alanlarda da ayrı endeksler sunar. 40 dakika gibi kısa bir sürede uygulanabilir ve çevrim içi sistem üzerinden sonuçlar otomatik olarak analiz edilir. Norm çalışmasını 10 binden fazla çocuk üzerinde yürüttük; bu da testi hem bilimsel hem de psikometrik olarak çok güçlü hale getirdi. Kısacası ASİS, çocukların bilişsel profillerini bütüncül biçimde değerlendiren, çağdaş ve güvenilir bir araçtır.

4-Tanılama sadece testlerle mi yapılmalı?

Kesinlikle hayır. Tanılama dediğimiz şey yalnızca bir ölçme işlemi değildir; aslında eğitsel karar alma sürecidir. Yani bir çocuğu sadece test sonuçlarına göre etiketlemek doğru değil. Öğretmen, aile ve akran gözlemleri de bu sürece mutlaka dahil olmalı. Öğretmen çocuğun akademik yönünü gözlemler, aile duygusal yönünü tanır, akranlar ise sosyal becerilerine dair fikir verir. Bu verileri bir araya getirip eğitimsel kararlara dönüştürdüğümüzde ancak gerçek anlamda bir tanılamadan söz edebiliriz. Ne yazık ki ülkemizde hâlâ tanılama süreci genellikle "test puanı eşittir tanı" şeklinde yürütülüyor. Oysa bu bakış açısı öğrencinin potansiyelini sınırlar. Bizim hedefimiz, çocuğu sadece sayılarla değil, bütüncül bir profil olarak değerlendirebilmek olmalı.

5-Bilimsel üretkenlik kavramı neyi ifade ediyor?

Bilimsel üretkenlik aslında yaratıcılığın ölçülebilir yönüdür. Yani bireyin çok sayıda fikir üretebilme kapasitesini ifade eder. Benim yaklaşımına göre, ne kadar fazla fikir üretirsek, bunlar arasında orijinal ve yararlı fikirlerin ortaya çıkma olasılığı da o kadar artar. Bu yüzden üretkenlik, yaratıcılığın bir öncülü olarak değerlendirilebilir. Bilimsel üretkenliği yüksek bireyler genellikle eleştirel düşünebilen, problem çözme becerisi gelişmiş ve yenilikçi düşünceye açık bireylerdir. Yaratıcılığı ölçmek her zaman kolay değildir, ancak üretkenlik bu sürecin en görünür göstergelerinden biridir.

6-Türkiye’de eğitim sistemi yaratıcılığı yeterince destekliyor mu?

Ne yazık ki tam anlamıyla desteklediğini söyleyemem. Öğretmenler yaratıcılığın önemini biliyor, ancak sınav odaklı sistem nedeniyle zaman baskısı onları sınırlandırıyor. Yaratıcılığı geliştirmek istiyorsak, proje temelli, problem çözmeye dayalı ve ürün odaklı öğrenme yaklaşımlarını daha fazla kullanmalıyız. Yaratıcılık sadece sanatla sınırlı değil; matematikten fen bilimlerine kadar her alanda ortaya çıkabilir. Benim için önemli olan, öğrencinin merak ettiği, sorguladığı, denediği ve ürettiği bir sınıf ortamı kurabilmek. Böyle bir ortamda yaratıcılık zaten kendiliğinden gelişir.

7-Üstün yetenekli öğrencilere yönelik eğitimde en büyük zorluklar neler?

Türkiye’deki en temel sorunlardan biri program çeşitliliğinin yetersizliği. Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) önemli bir model ama tek model haline geldi. Destek eğitim odalarında hem mevzuat hem materyal eksikleri bulunuyor. Özel yetenekli öğrenciler için yazılmış, özgün öğretim materyalleri yok denecek kadar az. Öğretmenlerin bu çocuklarla çalışabileceği esnek müfredatlara, bireyselleştirilmiş öğrenme planlarına ihtiyaç var. Eğer sistem daha zengin, modüler ve esnek hale gelirse, öğrencilerin potansiyelini çok daha iyi ortaya çıkarabiliriz.

8-Yapay zekâ bu alanda nasıl kullanılabilir?

Yapay zekâ, özel yeteneklilerin eğitiminde büyük bir potansiyele sahip. Bir öğretmen, sınıfındaki özel yetenekli bir öğrenci için yapay zekâyı “bu dersi onun ilgi alanına göre zenginleştir” diyebilir. Sistem, o öğrenciye özel okuma parçaları, etkinlikler ve araştırma konuları önerebilir. Ayrıca yapay zekâ tanılama ve ölçme süreçlerinde hata payını azaltmak, bireyselleştirilmiş öğrenme yolları önermek için de kullanılabilir. Biz ASİS’in dijital versiyonunda bu yönde bir adım attık; test artık tablet üzerinden uygulanabiliyor ve uygulayıcıdan kaynaklı hatalar minimuma iniyor. Tabii burada kastettiğim, eğitim için özel geliştirilmiş yapay zekâ modülleridir. Genel dil modellerinden ziyade, öğretim tasarımı, ölçme-değerlendirme ve program geliştirme süreçlerine entegre edilmiş sistemlerden söz ediyorum.

9- Son olarak, öğretmen adaylarına ne önerirsiniz?

Her öğretmen meslek hayatı boyunca mutlaka özel yetenekli bir öğrenciyle karşılaşır. Bu nedenle öğretmen adaylarının lisans eğitimleri sırasında bu alana ilişkin en az iki-üç ders almalarını çok önemsiyorum. Ayrıca sadece derslerle yetinmemelerini, sürekli okumalarını, kendilerini güncel tutmalarını öneriyorum. Bir öğretmenin tıpkı bir tamircinin alet çantası gibi bir okuma çantası olmalı. Bu çantada farklılaştırılmış öğretim stratejileri, ölçme yöntemleri, yaratıcılığı geliştiren uygulamalar ve özel yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili başvuru kitapları bulunmalı. Çünkü öğretmenlik, vicdani bir meslektir. Her öğrenciye kendi potansiyelini gerçekleştirebileceği bir öğrenme ortamı sunmak, bizim en temel sorumluluğumuzdur.

📖 Öğrenciler İçin Çıkarımlar

- Üstün yetenekliler eğitimi sabır, merak ve üretkenlik gerektirir.
- Tanılama sadece test değil, eğitsel karar alma sürecidir.
- ASİS, kültürel uyumlu ve bilimsel temelli yerli bir zekâ testidir.
 - Yaratıcılık her alanda geliştirilebilir; öğretim yöntemleri buna göre zenginleşmelidir.
 - Yapay zekâ, bireyselleştirilmiş öğrenme ve ölçme süreçlerinde güçlü bir araç olabilir.
 - Öğretmen adayları, bu alanda bilgi ve duyarlılık kazanmak için kendilerini sürekli geliştirmelidir.

Ar. Gör. Dr. Erman KAYIŞDAĞ

Düzenlenen Etkinlikler

Almanya’da özel eğitim alanında çalışan Prof. Dr. Anne-Dore-Stein “Birleşmiş Milletler Engelliler Hakları Sözleşmesi-Almanya Uygulaması ve Karşılaşılan Zorluklar” konulu semineri bölüm öğretim elemanlarımız ve lisansüstü öğrencilerimizin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Düzenlenen Etkinlikler

Almanya’da özel eğitim alanında çalışan Prof. Dr. Anne-Dore-Stein “Birleşmiş Milletler Engelliler Hakları Sözleşmesi-Almanya Uygulaması ve Karşılaşılan Zorluklar” konulu semineri bölüm öğretim elemanlarımız ve lisansüstü öğrencilerimizin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Düzenlenen Etkinlikler

26 Eylül 2025 tarihinde ise bölümümüz tarafından 1. sınıf öğrencilerimizin bölümümüzü tanınması amacıyla Araştırma Görevlisi Asuman Sağlam Ak'ın sunumunu yaptığı Özel Eğitim Bölümü oryantasyon toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantı sırasında açılış konuşması, bölüm tanıtım sunumu, bölümümüz hocalarının kısaca kendini tanıtması, bölümümüz öğrencilerinin faaliyet gösterdiği Toplumsal Farkındalık Kulübü ve kulüp çalışmalarının tanıtımı ve öğrencilerimizin sorularının cevaplanması gibi konular yer almıştır. Katılan tüm öğrencilerimize teşekkür eder, başarılar dileriz.

Lisansüstü Mezunlarımız

Bölümümüz doktora öğrencilerinden Zeynep ÇAM ALAGÖZ tez danışmanlığını Dr. Öğretim Üyesi Mine SÖNMEZ KARTAL'ın yürüttüğü “Genel Eğitim Sınıflarında Kolaylaştırıcı Kişi Uygulamalarının İyileştirilmesi: Bir Eylem Araştırması” başlıklı doktora tezini başarı ile savunarak doktor unvanı almıştır. Değerli öğrencimizi tebrik eder başarılarının devamını dileriz.

Bölümümüz doktora öğrencilerinden Havva PAMUK tez danışmanlığını Dr. Öğretim Üyesi Mine SÖNMEZ KARTAL'ın yürüttüğü “Zihin Yetersizliği olan Bireylere Kaçırma Girişiminden Korunmanın Öğretiminde Ebeveynler Tarafından Uygulanan Sosyal Öykülerin Etkileri” başlıklı doktora tezini başarı ile savunarak doktor unvanı almıştır. Değerli öğrencimizi tebrik eder başarılarının devamını dileriz.

Mezunlarımıza sorduk: “ESOGÜ ÖZEL EĞİTİM deyince aklınıza neler geliyor?”

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Özel Eğitim Bölümü denince akla ilk olarak akademik kadrosu gelir. Kadro, kendini alanda ispat etmiş ve özel eğitime yönelik sürekli devam eden çalışmalarıyla eğitim ve öğretim hayatınıza önemli katkılar sağlamaktadır. Kısacası, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Özel Eğitim Öğretmenliği bölümünden mezun olmak bir ayrıcalıktır. Bu ayrıcalığı, meslek hayatınıza başladığınızda fazlasıyla hissedeceksiniz.

Cihan BOZ
Özel Eğitim Öğretmeni

Kendini geliştirmek isteyen bir öğrenci için hocalarımızın kapıları her zaman sonuna kadar açık. Hem Eskişehir’de yer alması hem de okulun köklü ismi, mezuniyet sonrasında ciddi bir prestij kazandırıyor. Ödevler zaman zaman yoğun ve yorucu olabiliyor; ancak insanı en çok geliştiren şey de bu süreçteki emek ve öğrenme disiplini. Esogü Özel Eğitim, insana yalnızca mesleki bilgi değil, aynı zamanda güçlü bir vizyon ve farkındalık kazandırıyor.

Şevval ÖZDEMİR
Özel Eğitim Öğretmeni

Esogü özel eğitim bölümü ve hocalarım hayatımdaki en büyük iyikim. Hala evim gibi hissettiğim öğrencilerimin içindeki ışığı farkedip parlatmayı öğreten hayata bakış açımı değiştiren yer

Selin Nur GENCER AKGÜN
MEB, Özel Eğitim Öğretmeni

ESOGÜ Özel Eğitim, benim için özel eğitimi sadece bir meslek olarak değil, bir yaklaşım ve etik duruş olarak kavramamı sağlayan bir okuldur.

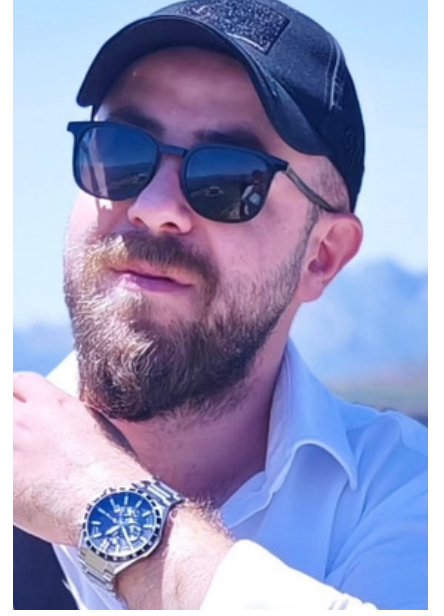
Bu bölümde; bireyselleştirilmiş eğitim, davranış analizi, uyaran düzenleme ve aile iş birliği gibi temel ilkelerin sahada nasıl anlam kazandığını öğrendim.

Öğrenciyi yetersizliğiyle değil, öğrenme potansiyeliyle değerlendirmek; sabrın, tutarlılığın ve gözlemin meslekteki gerçek karşılığını görmek, mesleki kimliğimin temelini oluşturdu.

Bugün sahada karşılaştığım her durumda, aldığım teorik altyapı ve mesleki disiplin bana yol göstermeye devam ediyor.

Benim için ESOĞÜ Özel Eğitim;
bilgi, sorumluluk ve insan onuruna saygı demektir.

Furkan Ceylan
MEB, Özel Eğitim Öğretmeni

ESOGÜ Özel Eğitim Bölümü, bana sadece akademik bilgi kazandırmakla kalmadı; aynı zamanda mesleki ve insani anlamda da büyük bir gelişim sağladı. Alanında tecrübeli, donanımlı ve özverili hocalardan aldığım dersler sayesinde özel eğitimin derinliğini, sabır ve sevginin bu meslekteki yerini daha iyi kavradım. Uygulamalı dersler, gözlem ve staj deneyimleri sayesinde öğrendiklerimi gerçek ortamlarda uygulama fırsatı buldum. Bu süreç, beni hem mesleki bilgi açısından güçlendirdi hem de öğretmenlik becerilerimi geliştirdi.ESOGÜ Özel Eğitim Bölümü, bana mesleğe adım atmadan önce güçlü bir donanım kazandırarak, özel gereksinimli bireylerle çalışmaya hazır, bilinçli ve duyarlı bir öğretmen haline getirdi.

Tolga AYDEMİR
Özel Eğitim Öğretmeni

SURİYELİ GÖÇMEN ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKİYE'DEKİ EĞİTİM DURUMLARI: ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ¹

EDUCATION STATUS OF SYRIAN MIGRANT STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS IN TÜRKİYE: VIEWS OF SPECIAL EDUCATION TEACHERS

Abdulkadir KOCAOĞLU²

Nevin GÜNER³

Başvuru Tarihi: 01.04.2024 Yayına Kabul Tarihi: 06.01.2025 DOI: 10.21764/maeuefd.1462688

Bölümümüz hocalarından Prof. Dr. Nevin GÜNER'inde yer almış olduğu araştırmada Suriyeli özel gereksinimli öğrencilerin (SGÖGÖ) Türkiye'deki eğitim durumlarını özel eğitim öğretmenlerinin görüşleri üzerinden incelenmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemleri desenlerinden fenomenolojiyle tasarlanmıştır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşmelerle toplanmış ve betimleyici fenomenolojik analizle incelenmiştir. Suriyeli göçmen özel gereksinimli öğrencilerle çalışan sekiz özel eğitim öğretmenin katılımcısı olduğu çalışmada yedi tema 19 alt tema elde edilmiştir. Sonuçlarına bakıldığında özel eğitim öğretmenleri çalıştıkları ortamın fiziksel özelliklerini yeterli bulduklarını ancak dil ve kültür farklılıkları nedeniyle SGÖGÖ'lerle çalışırken zorlandıklarını ve nitelikli eğitim veremediklerini ifade ettikleri görülmüştür. Aynı zamanda Suriyeli velilerin çocuklarının durumuna kaderci bir şekilde yaklaştıklarını dolayısıyla çocuklarının eğitimine yeterince önem vermemeleri SGÖGÖ'lerin eğitim yaşamlarını olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Bu nedenle öğretmenler, Suriyeli göçmen ebeveynlerin özel eğitim hakkında bilinçlendirilmesi için çalışmalar yapılmasını ve gereksinim duydukları desteklerin sağlanmasını önermişlerdir.

Being a parent of a Syrian migrant child with special needs living in a temporary accommodation centre

Abdulkadir Kocaoğlu^a and Nevin Güner^b

^aDepartment of Special Education, Trabzon University, Trabzon, Türkiye; ^bDepartment of Special Education, Eskişehir Osmangazi University, Eskişehir, Türkiye

ABSTRACT

This study examines the experiences of being a parent to a child with special needs for eight Syrian migrant parents living in Temporary Accommodation Centres established in Türkiye to meet the basic needs of Syrian migrants. Semi-structured interviews were conducted with the parents, and the data were analysed using an interpretative phenomenological analysis approach. Five themes were identified through data analysis: life in Temporary Accommodation Centre, the process of educational evaluation and diagnosis, special education services in Temporary Accommodation Centres, being a parent to a child with special needs in Temporary Accommodation Centres, and parents' expectations. The findings indicate that living in Temporary Accommodation Centres with a child with special needs is physically and mentally exhausting for parents, who describe having a child with special needs as experiencing a 'second war' and express significant concerns about the future. The data have been discussed, and various recommendations have been made.

ARTICLE HISTORY

Received 26 March 2024
Accepted 1 May 2025

KEYWORDS

Migrant children with special needs; culturally and linguistically diverse families; inclusive education for migrant children; Syrian migrant parents; Temporary Accommodation Centre; interpretative phenomenological analysis

Bu araştırmada Suriye'den gelen göçmenlerin temel ihtiyaçlarını karşılamak için Türkiye'de kurulan Geçici Barınma Merkezlerinde yaşayan sekiz Suriyeli göçmen ebeveynin özel ihtiyaçları olan bir çocuğa ebeveynlik yapma deneyimlerini incelemektedir. Katılımcı Ebeveynlerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve veriler yorumlayıcı fenomenolojik analiz yaklaşımı kullanılarak analiz edilmiştir. Veri analizi sonucunda beş tema belirlenmiştir. Bulgular, özel ihtiyaçları olan bir çocukla Geçici Barınma Merkezlerinde yaşamın ebeveynler için fiziksel ve zihinsel olarak yorucu olduğunu göstermektedir. Ebeveynler, özel ihtiyaçları olan bir çocuğa sahip olmayı "ikinci bir savaş" olarak tanımlamakta ve gelecekle ilgili önemli endişelerini dile getirmektedir. Veriler tartışılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi
Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education

Erken Görünüm | Advance Online Publication

ARAŞTIRMA MAKALESİ | RESEARCH ARTICLE

Gönderim Tarihi | Received Date: 24.08.24

Kabul Tarihi | Accepted Date: 09.04.25

Erken Görünüm | Online First: 12.05.25

Problem Davranışları Değerlendirme Ölçeğinin Klasik Test Kuramı ve Madde Tepki Kuramı Geçerlik ve Güvenirlik Kanıtları

[Türkçe okumak için tıklayınız](#)

Classical Test Theory and Item Response Theory Validity and Reliability Evidence of Problem Behavior Evaluation Scale

[Click here to read in English](#)

Eylem Dayı

Çetin Toraman

Nevin Güner

Arzu Doğanay-Bilgi

Hasan Köse

Bu araştırma, öğretmenlerin gözlemlerine dayalı olarak öğrencilerin problem davranışlarını değerlendirmek amacıyla geliştirilen Problem Davranışları Değerlendirme Ölçeği'nin (PDDÖ) geçerlik ve güvenirliğini incelemektedir. Problem davranışlar, eğitim ortamında güvenliği tehdit eden, sosyal etkileşimi zayıflatan ve akademik süreci olumsuz etkileyen davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Ölçek geliştirme sürecinde alanyazın taraması yapılmış, uzman görüşleri alınmış ve elde edilen veriler 590 öğretmenden toplanmıştır. Analizler sonucunda ölçeğin 18 madde ve iki faktörden oluşan geçerli ve güvenilir bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. PDDÖ, öğretmenlerin öğrencilerde gözlemledikleri problem davranışları sistematik biçimde değerlendirmelerine olanak tanıyan, kullanımı kolay ve güvenilir bir araçtır. Bu ölçek, Türkiye'de ilkökul düzeyinde yapılacak bilimsel araştırmalara ve sınıf içi uygulamalara önemli katkılar sağlayacaktır.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi
Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education

Erken Görünüm | Advance Online Publication

DERLEME MAKALESİ | REVIEW ARTICLE

Gönderim Tarihi | Received Date: 07.10.24

Kabul Tarihi | Accepted Date: 15.05.25

Erken Görünüm | Online First: 24.06.25

Sınıf Yönetiminde Teknoloji Kullanımı: Tek-denekli Deneysel Araştırmaların Sistematik Derlemesi

[Türkçe okumak için tıklayınız](#)

The Use of Technology in Classroom Management: A Systematic Review of Single-case Experimental Research

[Click here to read in English](#)

Hicran Denizli-Gülboy

Nevin Güner

Emrah Gülboy

Bu sistematik derleme çalışması, genel eğitim ve özel eğitim sınıflarında öğretmenlerin sınıf yönetimini sağlamak amacıyla kullandıkları teknoloji temelli uygulamaları betimleyici özellikleri ve yöntemsel kaliteleri açısından incelemektedir. Dahil edilme kriterlerini karşılayan 20 tek-denekli deneysel araştırma, betimsel olarak analiz edilmiş ve What Works Clearinghouse (2020) kalite standartlarına göre değerlendirilmiştir. Bulgular, teknoloji temelli uygulamaların hem özel gereksinimli hem de tipik gelişim gösteren öğrencilerin bulunduğu sınıflarda sınıf yönetimini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, araştırmaların büyük çoğunluğunun (n = 16) yöntemsel kalite açısından istenen düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar, teknoloji temelli stratejilerin sınıf içi düzeni sağlamada ve öğretim ortamlarını iyileştirmede etkili, kanıta dayalı araçlar olarak kullanılabileceğini ortaya koymaktadır.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi
Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education

Erken Görünüm | Advance Online Publication

ARAŞTIRMA MAKALESİ | RESEARCH ARTICLE

Gönderim Tarihi | Recieved Date: 23.12.24

Kabul Tarihi | Accepted Date: 10.07.25

Erken Görünüm | Online First: 07.08.25

Otizmli Çocuklara İşitsel-Görsel Koşullu Ayırt Etme Öğretiminde Artırılmış Gerçeklik Kullanımı*

[Türkçe okumak için tıklayınız](#)

Augmented Reality in Auditory-visual Conditional Discrimination Training for Children with Autism*

[Click here to read in English](#)

Hasan Köse

Nevin Güner

Bu araştırma, otizm spektrum bozukluğu (OSB) tanılı çocuklarda işitsel-görsel koşullu ayırt etme becerisinin öğretiminde kullanılan iki yöntemi —resimli kartlar ve artırılmış gerçeklik— etkililik ve verimlilik açısından karşılaştırmıştır. Yaşları 3–6 arasında değişen üç erkek çocuğun katıldığı çalışma, ev ortamında yürütülmüş ve tek-denekli araştırma desenlerinden katılımcılar arası çoklu yoklama modeline göre tasarlanmıştır. Bulgular, tüm katılımcıların artırılmış gerçeklik koşullarında hedef beceriyi başarılı şekilde edinip genellediğini ve iki ile beşinci haftalarda sürdürebildiğini göstermiştir. Buna karşın, resimli kartlarla yalnızca bir katılımcı başarı sağlamıştır. Sonuçlar, artırılmış gerçekliğin OSB’li çocuklarda öğrenmeyi kolaylaştıran ve kalıcılığı artıran etkili bir öğretim aracı olabileceğini; ayrıca sosyal geçerlik açısından geleneksel materyallere kıyasla daha olumlu algılandığını ortaya koymaktadır.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri
Fakültesi Özel Eğitim Dergisi

2025, 26(2), 235-251

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Gönderim Tarihi: 28.12.23

Kabul Tarihi: 08.11.24

Erken Görünüm: 26.11.24

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylerde Resim Değiş Tokuşuna Dayalı İletişim Sisteminin Etkisi

Aslı Kanadlı ¹

Derya Genç-Tosun ²

Bu araştırma, orta ve ağır düzeyde otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan bireylere kendiliğinden iletişim başlatıp yiyecek talep etme becerisinin öğretiminde resim değiş tokuşuna dayalı iletişim sistemi (PECS) protokolünün etkisini incelemiştir. Katılımcılar, özel eğitim uygulama okuluna devam eden üç erkek çocuktur. Araştırmada katılımcılar arası yoklama denemeli çoklu yoklama deseni kullanılmış; PECS'in ilk üç evresi bağımsız değişken, çocukların yiyecek talep etme becerisi ise bağımlı değişken olarak belirlenmiştir. Bulgular, PECS protokolünün çocukların hedef beceriyi öğrenmesinde etkili olduğunu, bu becerinin öğretim sonrasında da korunduğunu ve farklı ortamlara genellendiğini göstermiştir. Öğretmenler de uygulamaya ilişkin olumlu görüşler bildirmiştir. Sonuçlar, PECS'in OSB'li bireylerde iletişim becerilerini geliştirmedeki etkinliğini desteklemekte ve gelecekteki uygulamalara ışık tutmaktadır.

ASOS JOURNAL
The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 13, Sayı: 165, Haziran 2025, s. 510-525

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.82315>

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date
28.05.2025

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date
29.06.2025

Zeynep ÇAM ALEGÖZ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Özel Eğitim Anabilim Dalı Doktora Programı
zeycam96@gmail.com
Orcid: 0000-0001-6419-9934

Dr. Öğr. Üyesi Mine SÖNMEZ KARTAL

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü
minesonmezmine@gmail.com
Orcid: 0000-0002-8594-0485

TÜRKİYE'DE ÖZEL EĞİTİM GEREKTİREN ÖĞRENCİLER İÇİN KOLAYLAŞTIRICI KİŞİ UYGULAMALARI¹

Bu çalışma, kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarında görev alan kolaylaştırıcı kişilerin tanımı, özellikleri, görev ve sorumlulukları ile istihdam süreçlerine ilişkin bilgi sunmayı amaçlamaktadır. Özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerin tipik gelişim gösteren akranlarıyla birlikte eğitim aldığı bu sınıflarda kolaylaştırıcı kişiler, öğrenciyi akademik ve sosyal açıdan destekleyen, müfredatı ve eğitim materyallerini uyarlayan, sınıfın fiziksel düzenini planlayan, problem davranışları yöneten ve sosyal iletişimi güçlendiren önemli destek elemanlarıdır. Ancak yasa ve yönetmeliklerde bu kişilerin statüsü ve görev tanımları net olarak belirlenmemiştir. Bu durum, ailelerin maddi sorumluluk üstlenmesi ve uygulamada çeşitli sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu nedenle kolaylaştırıcı kişilerin rollerinin yasal çerçevede netleştirilmesi ve uygun istihdam politikalarının geliştirilmesi özel eğitim uygulamalarının etkinliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Kocaeli Üniversitesi

Eğitim Dergisi

E-ISSN: 2636-8846

2025 | Cilt 8 | Sayı 1

Sayfa: 205-226

Kocaeli University
Journal of Education

E-ISSN: 2636-8846

2025 | Volume 8 | Issue 1

Page: 205-226

Acil uzaktan eğitim sürecinde gelişimsel yetersizliği
olan çocukların aileleri

Families of children with developmental disabilities
during the emergency remote teaching

Ayşe TUNÇ PAFTALI, <https://orcid.org/0000-0003-3859-2737>
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, aysetunc@ogu.edu.tr

Turgut BAHCALI, <https://orcid.org/0000-0001-8936-3972>
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, tbahcali@ogu.edu.tr

Bu çalışma, gelişimsel yetersizliği olan çocukların ailelerinin COVID-19 pandemisi sürecinde acil uzaktan eğitime ilişkin görüş ve deneyimlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Pandemiyle birlikte yüz yüze eğitim kesintiye uğramış, bu durum özel gereksinimli bireylerin eğitime erişiminde önemli güçlükler yaratmıştır. Fenomenolojik desen kullanılarak yürütülen araştırmada, dokuz ebeveynle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve veriler içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Analiz sonucunda, sekiz tema belirlenmiştir: sürece ilişkin yaşanan sorunlar, ailenin rolü ve gereksinimleri, etkinlikler, çocukların gelişimine etkiler, psikolojik etkiler, uzaktan eğitime yönelik görüşler ve erişim süreci. Ebeveynler, okulların kapanmasının çocukların öğrenme ve gelişimini olumsuz etkilediğini vurgulamış; derse katılım, adaptasyon ve sosyalleşme konularında zorluk yaşadıklarını belirtmiştir. Ayrıca, evde öğretmen rolünü üstlenme, davranış yönetimi ve uyarılama yapma gibi görevler üstlendikleri ifade edilmiştir. Çalışma, uzaktan eğitimde aile desteğinin güçlendirilmesi ve uygulamaların geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Buca Eğitim Fakültesi Dergisi,
2025, sayı 64, ss. 1424-1446

The Journal of Buca Faculty of Education,
2025, issue 64, pp. 1424-1446

Araştırma Makalesi

Research Article

Özel Gereksinimli Çocuğu Olan Ailelerin Yılmazlık, Tükenmişlik ve Umutsuzluk Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Examining the Resilience, Burnout and Hopelessness Levels of Families with Children with Special Needs in Terms of Various Variables

Engin Yılmaz¹, Turgut Bahçalı²

¹Sorumlu Yazar, Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, enginyilmaz59@gmail.com, (<https://orcid.org/0000-0001-8390-9452>)

²Dr. Öğr. Üyesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, tbahcali@gmail.com, (<https://orcid.org/0000-0001-8936-3972>)

Geliş Tarihi: 08.05.2024

Kabul Tarihi: 21.04.2025

Bu araştırma, özel gereksinimli çocuğu olan ailelerin yılmazlık, tükenmişlik ve umutsuzluk düzeylerini çeşitli değişkenler (ebeveyn cinsiyeti, yaş, eğitim ve gelir düzeyi, çocuğun tanısı ve devam ettiği okul türü) açısından incelemektedir. İlişkisel tarama modeli ile yürütülen çalışmanın katılımcılarını, Eskişehir'deki özel eğitim kurumlarına ve kaynaştırma uygulamalarına devam eden çocukların aileleri oluşturmuştur. 191 katılımcıdan elde edilen veriler, Aile Yılmazlık Ölçeği, Ebeveyn Tükenmişlik Değerlendirmesi ve Beck Umutsuzluk Ölçeği ile toplanmıştır. Analizler sonucunda, aile yılmazlığı ile tükenmişlik ve umutsuzluk arasında negatif, umutsuzluk ile tükenmişlik arasında ise pozitif yönlü anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Yani yılmazlık arttıkça tükenmişlik azalmakta, umutsuzluk arttıkça tükenmişlik yükselmektedir. Ayrıca, kadınların öz-yetkinlik düzeylerinin erkeklerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bulgular, alan yazınla tutarlıdır ve ailelere yönelik psikososyal destek çalışmalarının önemini vurgulamaktadır.

Gelişimsel Yetersizliği Olan Öğrencilerin Serbest Zaman Becerileri ile İlgili Özel Eğitim Öğretmenlerinin Deneyimleri

Special Education Teachers' Experiences Regarding the Leisure Time Skills of Students with Developmental Disabilities

Oğuz ÖZDAMAR

Arş. Gör. Dr. ♦ Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim ♦

oguzozdamar@anadolu.edu.tr ♦ ORCID: 0000-0001-7465-1947

Turgut BAHÇALI

Dr. Öğrt. Üyesi ♦ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim ♦

tbahcali@ogu.edu.tr ♦ ORCID: 0000-0001-8936-3972

Bu araştırma, gelişimsel yetersizliği olan öğrencilerin sınıf içi, öğle arası ve teneffüs zamanlarındaki serbest zaman kullanımı hakkında özel eğitim öğretmenlerinin görüş, deneyim ve önerilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Fenomenolojik desen ile yürütülen çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel eğitim okul ve sınıflarında görev yapan 10 özel eğitim öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Bulgular, öğretmenlerin öğrenciler için sınıf içinde ve dışında çeşitli serbest zaman etkinlikleri düzenlediklerini göstermektedir. Ancak öğretmenler, serbest zaman becerilerinin müfredatta daha fazla yer alması gerektiğini vurgulamıştır. Çoğu öğretmen etkinlikleri kendisinin planladığını, ancak branş öğretmenlerinden destek aldığını belirtmiştir. Ayrıca öğretmenlerin, bu süreçte Milli Eğitim Bakanlığı, okul yönetimi ve ailelerden daha fazla destek beklentileri bulunmaktadır. Çalışmanın, özel eğitim alanındaki uygulamalara ve gelecekteki araştırmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

Relationships between Career Adaptability, Organizational Commitment, Loneliness at Work, Burnout, and Job Satisfaction

Ahmet Kara

Assoc. Prof. Dr., Kastamonu University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Psychology, Turkey, ahmetkara@kastamonu.edu.tr

Erman Kayışdağ

Dr., Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Education, Department of Special Education, Turkey, ekayisdag@ogu.edu.tr

Hafız Bek

Assoc. Prof. Dr., Usak University, Faculty of Education, Department of Guidance and Psychological Counseling, Turkey, hafiz.bek@usak.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, kariyer uyumu, örgütsel bağlılık ve iş tatmini arasındaki ilişkide işyerinde yalnızlık ve tükenmişliğin aracılık rollerini incelemektir. Analiz 256 özel eğitim öğretmeniyle gerçekleştirilmiştir. Veriler Örgütsel Bağlılık Ölçeği, Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği, İşyerinde Yalnızlık Ölçeği, Tükenmişlik Ölçeği ve İş Tatmini Ölçeği ile toplanmıştır. Veriler iki aşamalı yapısal eşitlik modelleme tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, kariyer uyumu, örgütsel bağlılık ve iş tatmini arasındaki ilişkide işyerinde yalnızlık ve tükenmişliğin aracılık etkilerinin anlamlı olduğu kanıtlanmıştır. Sonuç olarak araştırma bulguları Çift Faktör Teorisi ile doğrulanmıştır. .

JER

Osmangazi Journal of Educational Research

Volume 12(1), Spring 2025

RESEARCH

Open Access

Suggested Citation: Kayışdağ E., & Garan Ö. (2025). Primary school teachers' perceptions of gifted and nongifted students. *Osmangazi Journal of Educational Research*, 12(1), 1-16.

Submitted: 03/10/2024 **Revised:** 01/07/2025 **Accepted:** 23/07/2025 **DOI:** 10.59409/ojer.1560257

Primary School Teachers' Perceptions of Gifted and Nongifted Students

* Erman Kayışdağ , ** Ömer Garan

Bu çalışmanın amacı, sınıflarında özel yetenekli öğrenciler bulunan veya daha önce özel yetenekli öğrencilerle çalışmış ilkökul öğretmenlerinin, özel yetenekli öğrencilere ve üstün yetenekli olmayan öğrencilere yönelik algılarını incelemektir. Bu çalışmada, metaforu bir araç olarak kullanan nitel bir araştırma deseni olan fenomenoloji, ilkökul öğretmenlerinin üstün yetenekli öğrenciler ve eğitimleri hakkındaki algılarını incelemek için kullanılmıştır. Çalışma 27 ilkökul öğretmeniyle yürütülmüş ve veri analizinde içerik analizi yaklaşımı kullanılmıştır. Bulgular, üç temel kavramı kapsayan sekiz kategoriye ayrılmıştır. İlkokul öğretmenlerinin özel yetenekli öğrencilere ve bu öğrencilerin eğitimlerine yönelik algılarının ağırlıklı olarak olumlu olduğu görülmüştür.

Hazırlayanlar

Zeka ve Öğrencilik Hayatı

Araş. Gör. Dr. Erman KAYIŞDAĞ , ESOGÜ Özel Eğitim Bölümü

Konuk Yazar “Sınırların Ötesinde Düşünmek”

Doç. Dr. Mahmut ÇİTİL Gazi Üniversitesi özel Eğitim Bölümü

Röportaj “Tanılama ve Özel Yetenekliler Eğitimi”

Doç. Dr. Muhammet Bahadır AYAS Anadolu Üniversitesi Özel Eğitim Bölümü

Araş. Gör. Dr. Erman KAYIŞDAĞ , ESOGÜ Özel Eğitim Bölümü

Haberler

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Tunç-Paftalı, ESOGÜ Eğitim Fakültesi

Araş. Gör. Osman Yaşar, ESOGÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü

ESOGÜ Mezun

Araş. Gör. Dr. Erman KAYIŞDAĞ , ESOGÜ Özel Eğitim Bölümü

Araştırma Köşesi

Araş. Gör. Osman YAŞAR , ESOGÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Sayı Editörü

Araş. Gör. Dr. Erman KAYIŞDAĞ , ESOGÜ Özel Eğitim Bölümü

Tasarım ve Dizgi

Araş. Gör. Dr. Erman KAYIŞDAĞ , ESOGÜ Özel Eğitim Bölümü

Araş. Gör. Osman Yaşar, ESOGÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü
Meşelik Kampüsü
Büyükdere Mah. 26040
Odunpazarı-Eskişehir/TÜRKİYE

Telefon: +90 222 239 37 50
Bölüm Başkanlığı: 6820
Bölüm Sekreterliği: 6821
E-mail : ozelegitim@ogu.edu.tr